



**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO**

**W SZKOLE PODSTAWOWEJ
NR 45
IM. JANUSZA KORCZAKA
W SOSNOWCU**

**Opracowała: Ewa Musiał
Doradca zawodowy**

Wstęp

Rynek pracy podlega dynamicznym zmianom, które stwarzają konieczność rozwijania umiejętności samookreślenia, samodoskonalenia oraz świadomego planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej. Umiejętność określania przez uczniów własnych zasobów, pozwoli im w przyszłości odpowiednio reagować na zapotrzebowania rynku pracy. Wsparciem dla nich, jest szereg przedsięwzięć realizowanych przez szkołę, które zapewniają ciągłość zarówno działań doradczych i korelację pomiędzy tymi działaniami i procesami dydaktyczno-wychowawczymi, ujętymi w dokumencie Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

System doradztwa zawodowego funkcjonujący w szkole zapewnia uczniom zdobycie niezbędnej wiedzy i umiejętności do odnalezienia w przyszłości swojego miejsca zawodowego. Sprawne funkcjonowanie tego systemu, angażującego wszystkie osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa zawodowego, pozwoli dobrze przygotować uczniów do dokonywania wyborów edukacyjno-zawodowych.

1. Słownik pojęć

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego – zajęcia grupowe organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum (Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, art. 109.1. pkt 7), których wymiar określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r., poz. 703).

Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu – zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (Ustawa Prawo oświatowe art. 109.1. pkt 5 oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach – Dz.U. z 2017 r., poz. 1591).

Doradztwo zawodowe jest realizowane na: obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego lub kształcenia w zawodzie; zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego; zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych

w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej; zajęciach z wychowawcą. (Ustawa Prawo Oświatowe z 14 grudnia 2016 r. Dz. U. 2017 r. poz. 59)

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ) – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,

WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami, a koordynuje go – szkolny doradca zawodowy

2. Akty prawne stanowiące umocowanie w prawie oświatowym szkolnego doradcy zawodowego

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t. jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1148)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591 z późn. zm.), zmienione rozporządzeniem
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2019 r. poz. 639)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa

branżowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 991)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2001 nr 61 poz. 624 z późn.zm.)

3. Celem głównym Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;

4. Cele szczegółowe Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego pozwala realizować następujące cele:

1. Związane z kształtowaniem postaw i zachowań uczniów:

- przygotowanie do samodzielnego i aktywnego kształtowania swojej drogi zawodowej,
- rozwój umiejętności rozpoznawania własnych zasobów osobistych i ich wykorzystywania w kształtowaniu swojej drogi zawodowej,
- umiejętność zdefiniowania własnych możliwości i ograniczeń,
- kształcenie nawyków nieustannego planowania przyszłości i konsekwentnego dążenia do realizacji celu,
- kształtowanie postawy otwartości na wiedzę i prezentowania swojej osobowości,

2. Związane z kształceniem umiejętności uczniów:

- planowanie przyszłości zawodowej,
- organizowanie działań swoich i zespołu (praca w grupie),
- przygotowanie dokumentów związanych z pracą zawodową,
- poszukiwanie pracy,
- prezentowanie się na rynku pracy,
- nawiązywanie kontaktów z pracodawcą (osobistych, telefonicznych, listy, kontakty przez Internet itp.),
- rozpoznawania własnych ograniczeń i możliwości w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych.

3. Związane z wiedzą uczniów:

- poznanie "świata zawodów" (m. in. zadań i czynności, środowiska pracy, przeciwwskazań i wymagań zawodów),

- poznanie struktury systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej
- poznanie ofert szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych,
- poznanie kryteriów rekrutacyjnych do wybranych szkół,
- poznanie instytucji wspomagających planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowych
- poznanie ścieżek edukacyjnych w wybranych zawodach,
- poznanie zasad obowiązujących w kompletowaniu dokumentacji związanej z pracą,
- poznanie zasad prowadzenia korespondencji związanej z zatrudnieniem,
- poznanie wymagań kwalifikacyjnych pracodawcy.

5. Korzyści płynące z działalności Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

- dużo lepsze przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy,
- lepsze dynamiczne i elastyczne dopasowanie ludzi do zawodów - co zapewni niższe koszty społeczne dzięki: mniejszej fluktuacji kadr, zmniejszonej konieczności przekwalifikowań, mniejszej liczby bankructw, większej liczbie sukcesów w zawodzie, większej efektywności w pracy,
- lepsza profilaktyka - uniknięcie części chorób zawodowych,
- mniejszej ilości bezrobotnych "z wyboru",
- lepsze dopasowanie kompetencji zasobów ludzkich do potrzeb rynku pracy,
- wzrost mobilności zawodowej absolwentów,
- wyrównywanie szans na rynku pracy,

6. Adresaci WSDZ

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

WSDZ w ramach pracy z uczniem obejmuje :

- Prowadzenie zajęć grupowych, w tym zajęcia dydaktyczne w kl. VII i VIII

z doradztwa zawodowego związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych;

- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.
- Udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- Analiza potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym i krajowym rynku pracy;
- Udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej;
- Umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- Umożliwianie uczniom udziału w tzw. lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe zawodowe;
- Informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- Konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów;
- Aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, w tym branżowych;
- Pomoc w poszerzaniu wiedzy ogólnej i budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno-zawodowego;
- Przedstawienie możliwości nabywania kwalifikacji zawodowych w trakcie nauki w szkole;
- Wskazywanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych w systemie pozaoświatowym;
- Realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu;
- Udzielanie informacji na temat poruszania się po rynku pracy, poszukiwania i utrzymywania pracy oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych: poszukiwanie pierwszej pracy, bezrobocie, mobilność zawodowa, ograniczenia zdrowotne;
- Przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzamin,
- Kształtowanie umiejętności samooceny;

- Organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- Organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;
- Organizowanie uczniowskiego wolontariatu;
- Udzielanie informacji dotyczącej wpływu rynku pracy na planowanie kariery obejmujące: zapotrzebowanie na pracowników w różnych branżach w ostatnich latach, cechy dobrego, pracownika oczekiwane przez pracodawców;
- Kształtowanie umiejętności świadomego wyboru przyszłości edukacyjno-zawodowej;
- Kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego i kontynuacji nauki w szkołach ponadpodstawowych, a następnie szkołach wyższych.

WSDZ w ramach pracy z nauczycielami obejmuje:

- Określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej w ramach programu profilaktyczno-wychowawczego szkoły na każdy rok nauki;
- Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- Wspieranie nauczycieli, specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- Określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa zawodowego w placówce;
- Informowanie o szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- Udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- Inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy;

WSDZ w ramach pracy z rodzicami obejmuje :

- Prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów;
- Prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- Informowanie o targach edukacyjnych;
- Gromadzenie, systematyczną aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej;
- Zajęcia służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci;
- Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły;

7. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

W szkole podstawowej w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m. in. pedagog, doradca zawodowy) oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

Zakresy działań z obszaru doradztwa dla poszczególnych osób i formę organizacji

Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym,
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ,
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi,
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy :

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów,
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym,
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami,
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia,

- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym,
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym,
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci,
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów,
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych,
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe,
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów,
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów,
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty),
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej,
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu,
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Pielęgniarka:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów.

8. Formy działań realizowanych w ramach WSDZ ze względu na jego adresatów

Formy adresowane do uczniów:

- Porady i konsultacje indywidualne (np. analiza przez ucznia własnego potencjału i możliwości wykorzystania go na rynku pracy, poznawanie swoich zainteresowań, uzdolnień, temperamentu, umiejętności, poznaniu swoich mocnych stron, lepsze poznanie własnych

predyspozycji i zainteresowań zawodowych, sformułowanie własnych oczekiwań wobec przyszłej pracy.

- Zajęcia warsztatowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, uczenia się, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych.
- Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem.
- Zajęcia grupowe, w tym zajęcia dydaktyczne w kl. VII i VIII z doradztwa zawodowego.
- Określanie potencjału edukacyjno-zawodowego.
- Gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych szkół ponadpodstawowych/ w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych.
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
- Wycieczki zawodoznawcze.
- Udział w targach edukacyjnych.
- Udział w konkursach branżowych.
- Dostęp do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez www szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik.
- Organizowanie uczniowskiego wolontariatu.

Formy adresowane do rodziców:

- Tworzenie możliwości indywidualnej rozmowy z doradcą zawodowym na terenie szkoły
- Gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej /o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych szkół ponadpodstaowowych/ w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych.
- Zapewnienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez organizowanie targów edukacyjnych szkół ponadpodstawowych.
- Spotkania grupowe nauczycieli, wychowawców, specjalistów z rodzicami poświęcone doradztwu zawodowemu, charakterystyka szkolnictwa ponadpodstawowego oraz rekrutacja do szkół, wspomaganie rozwoju zdolności i zainteresowań, współdziałanie z dzieckiem w wyborze dalszych etapów nauki).
- Konsultacje indywidualne nauczycieli, doradców, specjalistów z rodzicami o postępach edukacyjnych dziecka, wskazywanie jego mocnych stron, zdolności i zainteresowań, sposobów wspierania i komunikacji oraz innych tematów zgodnych

z zapotrzebowaniem rodziców.

- Przedsięwzięcia promujące doradztwo, np. konkursy, imprezy.
- Spotkania, prezentacje dla rodziców z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych, specjalistami.
- Zapewnienie stałego i systematycznie aktualizowanego dostępu do informacji o pełnej ofercie edukacyjnej na kolejnych etapach kształcenia.
- Włączanie rodziców, przedstawicieli różnych zawodów do realizacji zadań doradztwa zawodowego w szkole poprzez spotkania, udział w organizowaniu imprez szkolnych związanych z doradztwem zawodowym.
- Indywidualna praca z rodzicami, których dzieci mają problemy zdrowotne, emocjonalne, intelektualne i itp.

Formy adresowane do nauczycieli:

- Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą.
- Śledzenie losów zawodowych absolwentów.
- Organizowanie dni otwartych szkoły /oferta edukacyjna placówki, jej promocja/.
- Wspieranie lokalnych inicjatyw mających na celu pomoc młodzieży w wejściu na rynek pracy.

Formy adresowane do środowiska lokalnego i lokalnego samorządu, instytucji rynku pracy:

- Spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców /oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia/.
- Współpraca z lokalnymi szkołami ponadpodstawowymi.
- Współpraca z instytucjami lokalnego rynku pracy /Powiatowy Urząd Pracy, Ochotnicze Hufca Pracy, firmy doradztwa personalnego i pośrednictwa pracy/.

9. Zasoby materialne przydatne w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w specjalnie przeznaczonych do tego sali lub innej sali, w której znajduje się komputer z dostępem do Internetu oraz rzutnik multimedialny. Doradca zawodowy ma zapewniony dostęp do pracowni komputerowej w celu prowadzenia zajęć grupowych. Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (doradztwo indywidualne) odbywają się w gabinecie lub pokoju

z dostępem do Internetu dla doradcy zawodowego oraz dla uczniów. Wyposażenie doradcy zawodowego stanowią:

- biblioteczka z materiałami i publikacjami dla uczniów, dla nauczycieli i rodziców (przewodnik po zawodach, teczki informacji o zawodach, poradniki, materiały zawodoznawcze, ulotki, broszury, klasyfikacja zawodów i specjalności itp.),
- sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (tablice informacyjne, regały na książki, stojaki na ulotki itp.),
- sprzęt do powielania materiałów informacyjnych (np. drukarka)
- zbiory informacji drukowanych (informatory, ulotki, czasopisma specjalistyczne, itp.),
- zbiory informacji multimedialnych (filmy, płyty CD, programy komputerowe itp.),
- materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli: ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć itp.,
- materiały biurowe i inne niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, np. karty do flipcharta, markery,
- tablice (flipchart, ścienna, magnetyczna).

10. Sojusznicy sieci współpracy

LP.	Instytucje / sojusznicy	Przykłady współpracy w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego
1.	Poradnia psychologiczno - Pedagogiczna	<p>1. Udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej (diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów);</p> <p>2. Wspieranie w działaniach doradczych nauczycieli i rodziców poprzez, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • warsztaty, • porady i konsultacje, • wykłady i prelekcje, • działalności informacyjno-szkoleniowa.
1.	Centrum Doskonalenia Nauczycieli	Umożliwienie nauczycielom korzystania z różnych form doskonalenia zawodowego w postaci np. konferencji, seminariów, warsztatów, rad szkoleniowych, kursów doskonalących i kwalifikacyjnych, itp., związanych z tematyką doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz proponować regionalne rozwiązania systemowe.

2.	Kuratoria Oświaty, Urząd Miasta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustalanie harmonogramu rekrutacji do szkół ponadpodstawowych na terenie danego województwa. 2. Udostępnianie informacji o wolnych miejscach w szkołach ponadpodstawowych na terenie danego województwa. 3. Organizowanie Targów Edukacyjnych. 4. Tworzenie w województwie sieci doradztwa zawodowego. 5. Opracowanie i wdrożenie Wojewódzkiego Programu Zewnętrznego Wsparcia Szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.
3.	Szkoły ponadpodstawowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostarczanie informacji na temat planowanych kierunków kształcenia, zawodów, zasad rekrutacji, przedmiotów rozszerzonych, oferty zajęć pozalekcyjnych, itp. (poprzez np. Dni Otwarte, zapraszanie przedstawicieli szkół ponadpodstawowych, strony www szkół, itp.) 2. Organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym – szczególnie dla klas VII i VIII;
4.	Cechy Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości, Izby Rzemieślnicze	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oferują szkolenia zawodowe w formie nauki zawodu w rzemiośle, której czas trwania jest zróżnicowany zależnie od wieku i rodzaju przygotowania zawodowego. 2. Pozyskują pracodawców, odpowiadających za praktyczną naukę zawodu uczniów. 3. Organizują konkursy dla dzieci i młodzieży.
5.	Urzędy Pracy	<p>Źródło aktualnych informacji, np. o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zawodach deficytowych, nadwyżkowych, zrównoważonych w danym regionie, - zmianach i trendach na lokalnym i krajowym rynku pracy, - prognozach zapotrzebowania na pracowników wśród pracodawców - aktualnej informacji zawodowej, - pożądanym kwalifikacjach i kompetencjach wśród przyszłych pracowników w danym zawodzie/ stanowisku pracy. <p>W/w informacje dostępne są, np.: w formie papierowej, filmów, programów komputerowych, stron www, podczas wizyt w w/w instytucjach oraz podczas spotkań z uczniami na terenie szkoły.</p>
6.	OHP w tym MCK.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzanie zajęć przygotowujących do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz dalszego planowania kariery. 2. Wspieranie nauczycieli i rodziców w działaniach doradczych.

		4. Udostępnienie zainteresowanym np. materiałów, informatorów, publikacji, gazetek, filmów. 5. Młodzieżowe Centra Kariery: prowadzenie zajęć przygotowujących do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz dalszego planowania kariery, diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych, udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.
7.	Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE)	1. Organizowanie i koordynowanie szkoleń dla nauczycieli, nauczycieli konsultantów i doradców metodycznych. 2. Opracowywanie programów kształcenia zawodowego oraz prowadzenie działalności wydawniczej z uwzględnieniem warsztatu metodycznego doradcy.
8.	Zakłady Pracy/pracodawcy	Dostarczanie informacji np. poprzez wycieczki do zakładów pracy (np. obserwacje zawodowe), wywiady z przedstawicielami zawodów, wolontariat (np. doświadczenie pracy) o specyfice pracy w wybranym zawodzie

11. Program realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym w danym roku szkolnym.

Szkoła opracowuje WSDZ na cały cykl kształcenia w szkole podstawowej. Dla usprawnienia realizacji zapisów WSDZ przygotowany będzie roczny plan realizacji działań doradczych, w którym znajdować się będą następujące elementy:

- Rodzaj działania/tematyka zajęć;
- Oddział, których dotyczą działania;
- Metody i formy realizacji;
- Terminy realizacji działań;
- Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań;
- Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań.

Roczny plan zostanie opracowany przez doradcę zawodowego we współpracy z przedstawicielami zespołów przedmiotowych.

12. Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego oraz roczny program doradztwa są monitorowane. Za monitoring odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy. Monitoring stanowi podstawę do okresowej ewaluacji i koniecznych modyfikacji WSDZ, która nastąpi

na koniec roku szkolnego. Jego podstawą jest informacja zwrotna od nauczycieli, dotycząca realizacji przez nich doradztwa zawodowego w szkole. Analiza tych informacji przyczyni się do usprawnienia działań w tym zakresie w kolejnych latach. Wnioski z analizy będą również miały charakter informacyjny, a także promujący szkołę i pracę doradcy zawodowego oraz osób zaangażowanych w zadania z doradztwa zawodowego.

ZAŁĄCZNIK:

1. Roczny program realizacji WSDZ.
2. Program realizacji doradztwa zawodowego w kl. VII i VIII